

Bon Haj Bóh!

Sy-li spěval,
Pilnje dělal,
Strowja ēe
Swójny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróchny
Napoj móchny
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spar měrny
Oerstwoč da.

Njeh ty spěvaš
Swěrnje dželaš
Wšedne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočn ty.

Z njebes mana
Njeh ól khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ēe.

• Sserbske njedželske lopjeno. • w Budyschinje, 28. dezembra 1924.

Čížko a naklad Ssmolerjez knihicízchcerne a knihačnje sap. družst. s wobm. ruk. w Budyschinje.
Wulhadza kózdu žobotu a płaże na měsaz 15 slothč pjenježlow.

Nowe leto.

Luk. 2, 21.

Khutne myšle hnuja dženka na ranju lěta 1925 moju wtrobu. Mi je, jako bych žlyščal, kak hľuboka, schěroka rěka, w ko-trejž wschitzy pluwamy, kotrež naž wschitlich žobutorha, hacž chzemý abo nochzemý, žakožnje schumi, rěka čažha. Sažo je ho lě-to minylo, czežke lěto, kotrež je wjele hubjeňstwa na nasch lud a naschu zyrkej, wjele myš a staroščow na kózdeho wot naž, hórkú frudobu na tak někotreho bjes nami pschinježlo. A tola, kak rucže je ho minylo. Tažo džecži běchmy, sdaše ho nam lěto jara dolhi čažh bjež; cžim starschi pak budžmy, cžim krótkišho je wono nam, cžim rucžišho ho nam minje a my pósnažemý pschezo jažnišcho khutnu wěrnoſcę 90. psalma: „Nasche žiwjenje ho rucže minje, jako býchmy přjecž leczeli.“ A hdýž wróčzo hladamý do sañžených lětow, dha je nam, jako by ho nam wschitko, schtóž hym w nich shonili na sbože a njesbože, wo wježelu a frudobje, džalo. A s kóždym lětom, kotrež ho minje, sañže fruch naschego žiwjenja. Pschezo dlešchi budži fruch naschego podróžerstwa, kotrež sadh naž leži, pschezo krótschi puež, kotrež hischeže psched nami leži, hacž skonečnje w jenym lěcze džen pschinidže, na kotrejž budže Bóh nam pschivołacž: „Pschinidž sažo, ty čłowiske džecžo!“ To wě kóždym; ale schtó je wopomni? Složimy žwoje žiwjenje po tym? Ach, jich wjele to nječini. Wyšlajo haj, žamo pjeni, witaju nowe lěto a njedopomnia ho se žanej myžli na to, kak sachodny je čažh a kak wulke žu nadawki, kotrež mamý w nim dopjelnicž. Šsu žamo tajž, kotsiž chzedža prawi křesćijenjo bjež a kotsiž ho ženje njepráscheja: ſi čemu hym žiwý? Kak mani žwoje žiwjenje nałożicž, so móžu je jónu s dobrym živědomníjom skončicž.

Ach, řeježe, wucž naž wopomnicž, kak rucže nasche lěta lětaju a pomhaj nam, so je pravje wukupimy, so jemu sbóžni budžemy.

Dženža, na ranju noweho lěta, cžujemý bôle hacž hevák, kak myšnje my někoho trjebamý, kíž naž sdzerži w cžekazym čažku a kak mało nam wschitke nasche sbožopschecža pomhaja, kotrež swjetšcha džeja na sbože w domje a powołaniu a na strowoſcz. Bohu budž džak, nasch teſt połaze nam teho, kíž žamlutki je nascha pomož, nasch schkit, nasche sbože sa čažh a wěčnoſcę. Je to džecžo we žlobje, Jesuš, nasch Sbóžniſ. Jesuš, mieno najblódsche, sažo w tym nowym lěcze. To budž nasche hežlo: Tuž dha khróhli chzemý hicž žwoje puež w jeho mienje.

1. Jesuš je nascha pomož.

2. Jesuš je nasch schkit.

Jesuš je nasche sbožo.

„A jačo ho wóžoni dnjow dopjelnjesc̄e, so by to džecžo wobrēsane bylo, bě jeho mieno narjeknjene Jesuš! Jesuš rěka pomožnik. A pomožnika myšnje trjebamý; pschetož wulka je nascha myša. Sbity, haj rošbitý je nasch lud. Njepschecželjo jón wuzměwajú, pschecželjo jón wjazy njeſnaja. A to najhórsche je, so njetrjevali do tajkeho hubjeňstwa sapadnyž; wschitko by ho zhyte hinač ſtač mohlo. Ale se žlepoſcžu běchti wodžerjo luda ſbicži, woni widžachu a wschak njevodžichu; se žlepoſcžu běſche nasch lud ſbity, so njeje Judaschow pósnał a na žwojich ſawjedžerjow požluchał. Tak je ho stało, so je žwoju móž, žwoju cžescž, žwoje bohatstwo ſhubil, so žm̄ do tajkeje myši pschischli. A to najeſrudniſche! Hdý býchmy pohanjo byli, my by ho prascheli: kak móžemý Boži hněw wot ho wotwobročicž? Hdý býchmy židý byli, my býchmy styšniwje ſkoržili: Schto masch ty Božo psche-

eživo nam? Ale tak głuboko je nasch lud padnył, so żo tak nje-prascha. Wot Boga je żo wotwobrocził a je bjes Boga žiwych a nje-cha, so Bóh na nim kñeži. A Boži wotmówjenje? Móže wono hinał rěkac̄ hacz: A temu njeprchestanje jeho hněw, ale jeho ruka je hiszczęce wupschestrjena. Jes. 9, 12." Musa. pod kotrejż nasch lwo hižo psched 10 lét czerw, traje dale.

Bita je nascha zyrkej. Miz katolska; ta je móznišcha dyżli prjedy, ale nascha evangelska zyrkej. Mózni w naschim ludu ju połoczeja, hdżezuliż móža. Wożebje jedna żo wo kschesčijanskie schule. Hdżż njeje schula wjazy kschesčijanska, nima zyrkej wjazy młodziniu, a hdżż nima młodziniu, njeśmaje żaneho pshichoda. A wulke žyły naschego luda steja pshci tutym wojowanju na strojne njeprchestelov zyrkwo. Wulka je hospodařska nusa. Něhdyn bohaczi žu wołhudnyli. Wschidże florżo, so pjenjesy pobrachuju. A bjes pjenjes nje može hospodařstwo wobstac̄. Tyżaz, kotsiż byčni rad dżekali, dżelo nimaju. Wulka je drohota a sałkužba knadna. Se starosczenii prascha ja żo jich wjele, kaf mózemy żo a tych žwojich sežiwic̄. A ſi hospodařskim staroscżam pshinudu druhe: staroscze wo strowość, wo dżecžoch, wo powołanju. Sa-wescze, ſiž je nasch czaž.

Schto chzem y czinic̄? Chzem y żo s tym troschtowac̄, so wsczelake snamjenja na to połasuja, so je najwjetšha nusa nětko pshetrata, so nasch pucž ſažo s głubiną do wyczołoscze dže. Njemolny żo. Njemolny żo. Tuta nadžija nima żaneho wěsteho podłożka. Ně, my trjebamy pomoznika, ſiž móže a chze nam pomhac̄ we wsczelaj nusy. A tutón pomoznik je Jezuż Chrystuż. Wón je tón jeniczki, ſiž móže nam pomhac̄ w nusy, kotrež je naž potrjechila. Zadyn czlowiek, zadyn ſejm, zadyn ſakon to njemože, ale won to chze a móže. Jemu je wsczelak data wsczitka móž w njebježach a na semi. Jenož to žada won ſebi wot naž, so my jentu žwoju wutrobu wotewrimy a ſebi wot njeho pomhac̄ dawamy a ſi nim pshce tute nowe lěto czehnjemy. Schtóż ma jeho pshci ſebi, tón njeje żenie wopuschczony, tón ma žwoju prawu pomoz w kózdej nusy.

2. Szylny schkit we wsczitkach strachotach. Czémne leži nowe lěto pshed nami. Kóždy żo prascha: schto nam pshinjež? A sa-wescze, po człowiſkich myſlach budże czežke lěto ſa nasch lud, ſa naschu zyrkej, ſa kóždeho jenotliwego. Ale my njecham y ho bojecz a rudzic̄, my ſnajenty wsczelak teho, ſiž móže naž schkitowac̄ we wsczitkach strachotach, Jezuż. Je tak troschtne, so nowe lěto w kóžte hodoownego žwiedzenja nastupimy. Měniſch ty woprawdze, so ma tón, ſiž je ſi luboſcze ſi nam žwoju njebjesku kražnosće wopuschczil, a ſo jako małe człowiſke džecžatko ho narodzil, žwoje wjehzele wo naschej nusy. Ta praju czi, jemu boli wutroba, hdżż won ſi njebjež na nasche hubjenistwo dele hłada a won chze nam tak radę pomhac̄, chze naž radę pshed wsczem ſhim wobarnowac̄. O, dajmy ſebi wot njeho pomhac̄ a wobarnowac̄. Nicnto drugi to njemože. Jak běchmy džecži, phtachmy schkit pola lubeje macejre, pola žwierneho nana. Ale hdżje ſtaž dženža? A kaf wjele strachotow je, w kótrychž njeméže żana człowiſka móž naž wobarnowac̄. Kaf wjele strachotow je, kotrež żane człowiſke wóczko njewidži. Jezuż żamłutki je žylniſchi, dyžli wsczitka strachota, a jeho wocži hladataj ſtajnje na naž. Tež we nowym lěcze njebudże won żanu mjeniſchinu drēmac̄; kóždu strachotu, kotrež nam hrošy, budże won wodzic̄ a pshede wsczem ſi tym naž wobarnowac̄: To je ſawescze wěrno. To wěr ſi zyłej wutrobu. Ale to dyrbisich wopomnic̄, so pshed nim njei wsczelko ſlē, schto my ſa ſlē mamy. Tež w nowym lěcze budże ſo ſtac̄, so budże naž to a tamne potrjechic̄, schtož mamy my ſa wulke njeſbože ale pshed nim je to ſbože a na wopak, schtož mamy my ſa ſbože, budże won nam wscz, dokelž je to ſa naž ſchłodne. Potom poddaj ſo do

Na nowe lěto.

Kerlusch ſe ſ. Spěw., čzo. 750

(formalnje po móžnosći porjedzeny).

Hłóž: Budż czechz a kħwalba Wjerſchnemu rc.

Pshed twoj trón, Božo, stupimy
my pshci ſpoczątku lěta!
Cze ſi zyłej duschu kħwalimy,
kiž ſenjes ſy wsczelego žweta,
ſo ſy hacz dotal ſdżerżak naž
a ſastaral wsczelich kóždu czaž,
kaž Wbężež ſtwoje džecži.

Ty ſy nět ſa czaž ſańdženy
naž hnadle pucže wodžil,
nam w nusy wsczelaj był ſi pomožy,
troscht w ſrubżbie do naž płodžil.
Dženž ſa to džak czi ſpěwamy,
ſo dale, Božo, poddamy
do twojeje czi wole!

Czesch-li ty, ſenjež, wózowisz
naž dleje ſdżerżecž žiwych,
nam wobradzej, ſchtož trjebamy,
ſdżerż ſtrowych naž a cziłych;
czesch-li pał lětka naž precž wsczel,
kiž ty dla Jezom Chrystu dac̄
nam ſi hnady węcznu ſbóžnosć!

Sdżerż ſtwoje Boże ſłowo nam,
ſo žwětko, móž, troscht mamy!
Duch žwiaty požvliniej naž ſam,
ſo ſi ſlubżbie czi ſo damy!
Hdżż wsczelako pał ſhreſchimy,
kiž hubjeni a ſlabi ſmy,
budż, Božo, ty nam hnady!

Ach, ſpožęž nam, ſenjež, ſloty mér
tu w naschim wóznom kraju!
Wschón ſběž a ropot rosecžet,
ſkludż thich, kiž ſlu myžl maju!
Daj wscznoſcžam wsczem jednotu
a poddanam myžl požluschnu,
ſo mamy dobre lěto!

Daj, ſo ſo derje poradži
wsczo nasche powołanie,
a wuſtawam wsczem na ſemi
ſpožęž ſtwoje žohnowanie!
Dajch-li nam mér a wjehze,
naž ſbudžuj, ſo to džakowinje
a mudrje wužiwamy!

Czesch-li pał lětka pshipóžlačž
nam kſchiz a wsczelku ſrudżbu,
kiž mózne naž tež troschtowac̄
ſe ſtwojej bójſkej wucžbu.
Hdżż nadpadnu naž strachosće,
njeh schkit twoj nascha pomož je,
a ſi nich naž wumoz hnadjne!

Nó, na tebje ſo ſpuschczam, ſi
ty dyrbich nasch Bóh wostac̄;
ty wěscze dasč, ſo ſmějemy,
ſchtož nam je dobre, doſtačž;
ſchtož wsczón ſo poddal tebi je,
tón ženie njeb'dże ſi hanibje;
ty žwojich ſbóžnje wodžisch! —

jeho wole we wěſtosczi, ſo won ſlepje wě hacž my, ſchto je ſa naž dobre a ſo won ſe wsczem, ſchtož cžini, jenož to jene chze: nasche ſbože.

3. Wón je wsczel nasch ſbóžnik a je ſi temu do žweta pshischof, hręſchniſow ſbóžnych czinic̄. To je wulki wotwilenjeny lónz, ſe

Iotremuž čže naš dojvesč. Hónimy sa tým, so jón dožahnjem. Njepešeczel našeje dufše budže tež w nowym lécze pýtačz, naš wot tuteho wotyknjenego kónza wotdzerzecz. Njepožuchajm na jeho wabjenje, wón čže naše skázenje. Alle Jesuš čže naše sbožo. Tuž dha khroble čzemý hícz híwoje pucze w jeho mjenje a sa nim. Nichtó wot naš njewě, hacž kónz tuteho léta doežaka. Kaf budže tebi wołoko wutroby, hdýž na to myžlisch, so znano w nim wumrjež budžesch. Tał někotry, kiž běsche psched lětom hischeze strový, leži nětlo hízom w rowje. Alle hdýž masch Jesuža pschi žebe, dha móžesch troschtny býcz. Tivoj wonkhod s tuteho híwoje budže sa tebje nutskhod do wěczneho sboža. To je našcha žiwa híchesčijanska nadžija. Tež stuþny w Jesužowym mjenje do noweho léta a czechmý s nim psches njo. Wón je našcha pomož we kóždej nusy, našch schkit we wschitkých strachotach, naše sbože na čaž a wěcznoſez. Hamjen.

Hodowny blyſteč.

(Pokraczowanje.)

Džen wote dnja žydasche to knjes s Haja taſle sa pižanskim klidem, runu měru hladajo na wobras nětlo morweho džesča. Wutroba mandželskeje bu bóle a bóle połna staroscze tehodla. Schto to, hdýž wón pschi tajkim wosta, hdýž ho zyle do rudženja pednori a ho wscheho, schtož wołoko njeho, sda!?

Pschí tym bě ho sažo thdženj pominkl. Bě hízo popołdnju posdže. Knjes s Haja bě dženža zhý njeměrný; bě jemu, jako by jeho něcht se iſtvý a s domu won honilo. Njemědžo žam, czechodla, woblecze ho híwoj nawobleł, wsa klobuk a wuñdže do parka. Oslonečko bě hízo w domčku schlo. Czerwene a flote hěchu ujebježa tam k wjeczoru. Tuto híwetlo, ta požlednja sa wostanka běleho dnja, roslitasche ho po žuñhovéj krajinje kaž suły džiwony; blyſlot.

Knjes s Haja posasta; blyſlotanje jeho molesche; njebě dže wot Madleninche poħrjeba žem wjazh s hrodu pschischoł. Požadanje, k jeje rowej stupicž, sapšchija jeho. Pucz k rowniſchezu, kotrež bě pschi wježnej žyrki, džesche psches park a pschi muri, kotrež park wot wježnego puczu džesche. Pomalku kroczeſche knjes s Haja po tuthm puczu dale. Bě híchesč, so wonkach po puczu něchlo džesche; žněh pod schkörnjemi wřeschčeſche. Běschtaj to po wschém ſdaczu mužskaj a nětlo drje runje posastaschtaj.

„Chzu híchesche do Wonez!“ rjeknij nichtón. Knjes s Haja snajesche hlož a tuž wědžesche, so tam wonkach stejesche Pjetkežanskí kur, kotrež by ho husto s wótrymi žlowami wuprajil wo wobstejnosczech, kotrež ho jemu njelubjachu; wohidneho a njepraweho pał njebh pschi tym rěčzał.

„Schte cžini po prawom mlody Scholta?“ ho druhí wopraſha, kotrehož hlož njeſnajesche. „Bě to pschewjele na jene dobo, schtož je ne njeho pschischoł: džesčo ſhubicž a žam taſle ſnjeſbežicž!“

„Schto d'rbjal to cžiniež?“ wotmołwi Pjetkeñčan s kruhy hležom. „Veži hízo tsi njedžele na blaku, a budže d'rbjecz, kaž řekař praji, híchesche měžaz ležecz. A schto budže? Schudoba a ſrudoba! Njeje tu tola žaneje jažlužby, kotrež by wudawki ſrunaſa!“

„Nječzinja to knježa niežo? Mi je tał, jako by hlyſchal, so žu tał dobri pschecžiro ludžom!“

„Tón bohaty muž tam“, wotmołwi kur, „je Bohu lubemū Knjeſej sa ſio wčai, so je ho tež wo jeho durje khlapał, a so je žmiercz tež jemu de domu pójſał.“ So je tuto pěkne džesčo s hrodu wunrelo, to je nam jara žel bylo, ale ja žebe tola myžlu, so njeje jenž džesčom khudych postajene wunrečz. Hacž drje žebe to bohaczi myžla, so khudý híwoje džesči lubo nima? Scholta by

drje híwoju Leńku runje tał rad ſhował kaž knjes s Haja híwoju Madlenku. Scholta pał je ho podwolisł, dokelž wě, so je Bóh tón Knjes džesčo k žebe wſał, a je tež tón druhi kſchizik na ho wſał, wjedžo, so je to Bože dopuschczenje. Alle ani žlowežka nima knježstwo sa tuteho muža, kotrež bě tola pola nich w ſtužbje, do kotrehož domu je žmiercz ſaſtupila a kotrež d'rbvi tež na híwojim khoroložu wutracz. Mje to pali, hdýž žebe na to myžlu! Byli pał Scholta hlyſchal, nježmél taſle rěčecz. Alle mi do myžlow njech, so knjes híwoje ſrudobij dla wſcho druhe ſabudże, — a to hischeze nětcole, hdýž žu hodý tał bliſko! Ja žym mojej žonje prajil, so d'rbvi ſa Scholcžiz tež hodoſwym ſchomik pschihotowacz, so býchu jich džesči tež něchtó k hodam mèle.“

„Haj, haj!“ rjeknij tón druhi, „to d'rbvi tola ſa bohatych ejeſſo býcz, kó ſchizilej podwolicz! Maja pschewjele ſemſkeho sboža, a tuto dželi jich wot Boha. Khudy, kotrež njemóže wjele ſhubicž, wižy bóle na Bosy. Bóh pomhaj tutym wbohim!“

Koſzohnoiraſchtaj ho a kóždy džesche híwoj pucz.

Knjes bě chyjo nočnjo ſtejo wostak a ſtejſe tam nětlo kaž pschiroſčenj. „Bóh pomhaj tym khudym bohatym ludžom!“ Klinečesche to jemu pschezo hischeze we wuſhomaj. „Bóh pomhaj tym khudym bohatym ludžom!“ Bě jemu, jako blyſchtaj muzej pschezo hischeze tam wonkach ſa murju na puczu ſtałoj a hischeze ras wschitko to mjes žobu rěčaloj, ſchtož předy, a hischeze druheho k temu. Njezapž ſjedže žebe ſi ruku k čolej! Czežko ſdyčhuj ſcheptasche: „Mataj prawje! Mataj prawje!“ Kaž czežka wina, tał tyczeſche dotalne rudženje jemu jeho d'rbhu. Kaf bě tola tał husto mandželska ſphytowala, jeho ſrudženja wutorhnyčz; wona bě psche mile a ſahodnje k njemu rěčala. Bě ſpomožne ſa njeho, so bě ſ erta jednoreho člowjeka tał wótrym wužud wo žebe wužlyſchal!

Dopomni ho nětlo tež, so bě jemu ſchoſar chýl něchtó Scholth dla prajicž, ale wón njebě chýl niežo wo tym hlyſteč. S tym bě wužyl wužyw, ſ kotrehož móžachu ſ lohla ſižalki wuſoſč. Tole wſcho žebe rosmyžlujo, kroczeſche po puczu dale, dóniž ſ parka njevystupi. Někotre dnj to jenož hischeze, a ſwonj ſe wěže ſaſwonicu hodam, roſnoschuj ſhíwoje ſynki psches wjeſku kaž psches horna; we wschech domach potom lute híwetlo! D'rbjesche to hród žam býſe wscheho híwetka wostacz? D'rbjesche to tam wſcho cžemne wostacz? Njemějſe ſe to žona prawje, prajizh, ſo njemóže a nježmě ſrudženje wo ſemſke hodownemu blyſtečeſ ſadžewacz?

Kroczeſche dale. Bóry ſtejſe na kerchowje psched rotwiniſchezom, w kotrejž jeho džesčo ležesche, „so by ſi ſčiniło ſaž proch“, kaž bě wón to ſe ſubami ſchipjo prajil, „so by bylo wuſhowane w rukomaj Sbóžnika“, kaž bě to jeho žona ſcheptala. Połny bołoszow ſrudženja ſtejſe tam, žarujo wo džesčo; tola tuta hodžinka bołoszow pschihotowa tam pschi rowje njeboheho džesča ſažakemu ſrudženju row a porodži žarowanje, w kotrejž drje hlyſh roniſh, ale pał ruzh ſtykujo, w kotrejž drje ſdychujiſh, ale pał njeſorkotajo, w kotrejž žamo naſuňnjeſh ſo džatowacz.

Pomhaj Bóh do noweho léta 1925.

„Pomhaj Bóh!“ tał ſtrowi pobožny Sſerb kóždy luby džen ſ nowa. „Pomhaj Bóh!“ tał ſtrowi pał pschedewſchém a nutrnije pobožny Sſerb Nowe lěto do noweho léta. Je tola mjenno tuteho dnja „Jesuš“. A Jesuš, to rěka: „Bóh pomhaj!“ „Pomhaj Bóh!“ A naše ſopjenko, kotrež je žebe tutón poſtrow ſa mjenno ſčiniło, pschiwala, kaž hewal kóždu njedželu, kotrež Bóh luby Knjes wobradži, tał pschedewſchém dženža wschitkim híwojim lubym cžitarjam a cžitarкам a pschecželam a ſobudželacžerjam nutrni

„Pomhaj Bóh!“ „Pomhaj Bóh!“ Wam Nowe lěto a do noweho lěta a psches nowe lěto!“ A so by tuta pobožna myśl, kotaž so džen wote dnja s nowa Bohu dowěrja, žiwa byla a móznišcha w kraju a ludu, k tomu chze tež wono w nowym lěcze, kelskož jenož móžno, pschinischowacž. K tomu pscheje źebi pač to, so bychmu jemu wschitzu jeho dotalni pscheczeljo ſvěrni wostali a jemu pomhali, jich hřečeče wjèle dobyč tam, hdzej nět-kož hřečeče pschistupa nima do domow a wutrobów. S tuthm nowoletnym pscheczem ſjednoczi to druhe, so bychmu tež Sserbjo, pschedewschem duchowni — a jich nadawč to dobyčka je, jenač jara w Saſkej a Pruskej! — ale pač tež drugy pomhali dželacž we ſopjenku a ſa ſopjenku a tak ſa Sserbow a ſa Jeſuſowé kraleſtwo mjes Sserbami. Hdyž tole ſvěru cžinimy, pomhamy k tomu, so ſo nowoletny ſbožopschecza ſa naž a naſch lud cžim lepje do-pjelnjeja. A to, ſo ſam cžinič, kelskož móžesč, so by ſo twoje pscheczo dopjelnilo, to ſkluſha kóždemu wěrnemu pscheczu! — Tuž tak: „Pomhaj Bóh do noweho lěta!“ a ſ „Pomhaj Bóh“ psches nowe lěto!

Licžby.

Licžby rěčza, haj licžby wobſkoržuju! S Barlina ſbonimy, ſo bu jich 14% — tuta licžba ſo ſamjelča — tych po ſkónčenju wojny ſvěrovanych ſažo dželenych. — Se Sjednoczenych Statow ſo psche, ſo ſo tam ſa lěto na 10 miliardov dollarow ſchody načini ſ njeſtukami. Cži, kif wohén ſapaleja, načinja na 200 milijonow ſchody, cži, kif ſ wopacžnymi pjenježnymi papjerami wſchech družin dželaja, na 100 milijonow; cži, kif wopacžny ban-kerott cžinja, na 400 milijonow; cži, kif hewak někaž jebaja, na 100 milijonow. Tole wſcho hromadže je wjazh hacž wſchě wudawki ſa kódſtvo. — W ſańdzenym lěcze bu jich w Amerizy wjazh hacž 10 000 čłowjekow psches mordarſtvo ſkónzowanych.

Zyrkej a ſtat.

Saſka zyrkwinia wyschnoſez pschihotuje w tu khvílu nowe roſdženje wožadow do zyrkwinych woſrjeſow, tak woſebje we ſužiž a namjeſných krajinach. S tym ſwifzuje tež praschenje

Njedželske bjesadowanki.

Za pěkne mjeňše a wjetše džeci křesćanskich starſich.

Podawa Arnošt Serbomil.

XV.

Narodženje Knjeza Jezusa.

W starym zakonju běše ſlubjene, zo Bóh póscele krala a wumóžnika ſwojemu ludej. Israelski lud wočakowaše jeho wjèle ſtow lět. Skónčenje ſo dopjelni čas, a jandžel ſo zjewi młodej židowskej žonje Mariji a wozjewi jej, zo ſkónčenje ſlubjeny kral přińdže a zo dostonu džecatko, kotrež jim Bóh dari. Přińdže potom wukaz, zo bychu ſo wſitecy wobydlerjo zapisać dali dla dawkow, a tuž nastaji ſo Marija ze ſwojim mužom Jozefom do Betlehema, Davitoweho města, přetož wobaj běſtaj z Davitoweje rodžiny. We měſće běše wjèle přikhadnikow a tak njenamakaſtaj Marija a Jozef žaneho měſtña w žanym domje, ale dyrbjeſtaj nocowače w hródži. A w tutej noocy narodži ſo Jezus naj-wjetši kral swěta a naš zbóžnik.

Na poli pastyrjo ſwoje wowcy pasechu. A tu ſo jím nadabo zjewi swětlo a slyſachu ſpěw jandželov prajicy: „Khwalba Bohu we wysokosći a mér na zemi, a čłowjekam dobre spodobanje.“ Pastyrjo hnydom do Betlehema khwatachu, zo bychu ſo přeswědčili, hač je wěrno, ſtož ſu jim Boha Knjeza lubowaše.

herbske ſuperintendentury. Tuž je na čaſtu, ſo ſo herbsko-němske wožady ſa tým prascheja a ſ nowa wo wěz ſo postaraju, hewak budže to bóry ſchepoſdže, — jeli ſo pschi tým wostanje, ſo ſ 1. haprleju nowa zyrkwinia wustawa ſhwoje prawo doſtanje.

„Sjednoczeniſtvo ſwobodnoſmyſlenych proletarijow“, je ſo roſhorilo, ſo ſo w ſchulach pschezo hřečeče ſpěva: „Cžicha nőz, ſhvjata nőz!“, „Sso halžka ſafeleni“ a tón a tamny druhí hodowu ſe hřeclujch. Je ſo tehodla poſa ſchulſteje krajneje wyschnoſe ſa Braunschweigſku wobčežowało. Tuta je wotmołwka, že je te džeczem ſhyle do wole date, hacž chzedža ſobu ſpěvacž abo hacž niz; njemóža ſo niſowacž, ſobu ſpěvacž; wucžerjam ujeje do-woſene, ſo na džeczi hřečeče, kotrež ſobu njeſpěwaja. — Braunschweigſta doſta:uje nětko nowu wyschnoſe, kotaž budže na tožiře pschihilena; ſi ſi dóndu drje tež wojowanja dla nabožinn, kotrež ſe tui nětko hře ſi ſi doſho wjedu, ſe kónzej.

Wſchelke ſ blifka a ſ dalofa.

— W Budyschinje ſhromadži ſo ſe rſka p r e d a ſ ſ a k o n f e r e n z a ſchtwórk po „chwjedženju ſjewjenja“, 8. januara dopołdnja 3/410 hodž. w Sserbſkim Domje k hodownemu poſe-đenju. Kóždy farač ma pschińc a roſhjudzenje ſwojeho zyrkwi-neho pschedſtejeſterwa wo ſwjaſku wožadow ſobu pschinjescž.

— Do noweho lěta njeńdže prawy Sserb bjes bibliskeho puežnika. Tajki je nam Sserbam naſcha nabožna wotworhowan-ſta protyka. Ssyli hřečeče bjes njeje, ſebi ju hnydom wobſtaraj poſa duchowneho abo w Budyschinje abo hewak! Nowe lěto je tu!

— „Hodowny blyſčk-ž“ njeňuje ſo naſche hodowne puež-đaněžko. Je io něſichto ſa ſtarých a młodych a ſa džecži, o ranje tři něſichto ſa hohatych a kudžek. Tuž budža jo wěſeče ſchitzu rad ežitacž rěkile w hřečowym čaſzu. — Sa tych, kif ſ nowym lětom jiko nowi ežilarjo pschistupja, podanym w p řenym ežiře noweho lěta krótki pschelſlad dotalnych podeňdenjow.

— Ljitorwanje. W. M. w ſ. ſa Epiph. (4. 1. 25.) — T. w B. ſa 1. p. Ep. — ſ. ſa 2. p. Ep.

Samolwthi redaktor: farač W y r g a c ſ w Nožacžiach.

jandželjo powědali. A hdyž přińdu hody, ſwjećimy po cy-lym ſwěće narodženje Knjeza Jezusa a ludžo we wšech kra-jach džakuja ſo za tutón wulki dar Boži.

Jezusowe džecatſtwo.

Hdyž bě Jezus mały hólc, zasydliſtaj ſo Jozef a Marija w Nazareće. Běſtaj khudaj a jeju domjaenosé běše najbole jednora, ale lubowaſtaj ſo a běſtaj zbožownaj. Jezus khotdeſe džě wot ſeſteho lěta do ſule, židowskeje ſynagogi, a wuknjeſe Swjate pismo čitać. Hdyž běše dwanaće lět, džě ſe z Jozefom a Mariju do Jeruzalema, zo bychu wulki jutrowny ſwiedžen tam ſwjećili. Jezus widžeſe krasny tempel, kotryž ſebi jara wažeše, a kotryž běše jemu najſwjećiſe měſtno na ſwěće. Hdyž bě ſo jutrowny ſwiedžen ſkónčil, wróci ſo Jozef z Mariju domoj. Hdyž wječor tuteho dnja črjoda ludži zasta, zo bychu pod ſěrym njebjom přenoco-wali, pytaſtaj Marija a Jozef Jezusa mjez znatymi, myſlo ſebi, zo je z nimi z Jeruzalema wuſoł, ale njenamakachu jeho. A wróciwſi ſo do Jeruzalema nadeńdeſtaj jeho we templu, poſluchaceho na mužow Božich a praſaceho ſo za tym, ſtož njebě zrozumił. Jezus ſo potom z nimaj wróci do Nazaretha a pomhajo Jozefej při jeho rjemesle, wotroſće jako druzi hólc, jenož zo bě luboſiwy a poſluſny a zo